

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

навичками будувати та керувати комунікацією під час навчального процесу, розумінні важливості будівництва взаємостосунків в педагогічному середовищі.

Підсумовуючи, можна зазначити, що у нашому дослідженні комунікативна культура розглядається як інтегрована фахова якість учителя, яка дозволяє кваліфіковано спілкуватися з учнями з приводу мистецтва і опосередковано з самим мистецтвом, розуміючи його художньо-творчий педагогічний потенціал.

Література

1. Г. С. Дегтярьова, М. М. Козяр, Л. А. Руденко, А. В. Шиделко (2013). Психолого-педагогічні засади діяльності педагога сучасної професійної школи: навчально-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка. – 144 с.

2. Г. С. Дегтярьова, Л. А. Руденко (2010). Теоретичні та методичні основи розвитку комунікативної компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування: навчально-методичний посібник / авт. :— Київ: Педагогічна думка. 192 с.

3. Кантаржи, Н.І. (2017). Комунікативна культура як необхідна складова професіоналізму майбутнього фахівця. http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/2627/1/Kantarzhi%20N.I._Komunikativna_kultura%20yak_neobhidna_skladova_profesionalizmu_maibutnogo_fakhivtsia.pdf

4. Олексюк, О.М. (2006). Музична педагогіка: Навчальний посібник. Київ: КНУКіМ. 188 с.

5. Руденко, Л. (2018). Філософсько-педагогічні виміри поняття комунікативної культури фахівців соціономічних професій. Львів: Естетика і етика педагогічної дії. Вип. 18. <https://sci.ldubgd.edu.ua/handle/123456789/4850>

6. Сбітнєва, Л. М. (2021). Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі фахового навчання. Духовність особистості: методологія, теорія і практика 2(101) Ч.1.- С.179-187. Отримано із: <https://oaji.net/articles/2021/690-1635351026.pdf>

7. Зайцева, А.В. (2016). Формування художньо-комунікативної культури майбутнього вчителя музики в контексті екзистенційно-рефлексійного підходу. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія "Педагогіка". № 1. С. 126–133.

8. Алла Хом'як. (2019). Комунікативна культура майбутнього фахівця: монографія. Луцьк: Вежа-Друк. 132с.

Alina Liulka,
Ukraine, Odessa,
"Southern Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushinsky"
Supervisor: Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor of the Department
of Music Art and Choreography
Liudmyla Stepnova

IMPLEMENTATION METHODS OF DRAMATURGY PRINCIPLES IN CONTEMPORARY DANCE PRODUCTION: PEDAGOGICAL ASPECT

Abstract: *The article is dedicated to the investigation of the impact of dramaturgy on the art of dance, as well as the role of educators in teaching this aspect of dance. The author considers dramaturgy as a set of principles and techniques used in the creation of dramatic works. In dance, dramaturgy is manifested in the creation of plot, characters, conflicts, and emotions through movement, plasticity, and music.*

Keywords: *dramaturgy, dance art, expressiveness, plot, pedagogy.*

МЕТОДИ ВТІЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДРАМАТУРГІЇ В СУЧАСНІЙ ТАНЦЮВАЛЬНІЙ ПОСТАНОВЦІ: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація: *Стаття присвячена дослідженню впливу драматургії на танцювальне мистецтво, а також ролі педагогів у навчанні цього аспекту танцю. Автор статті, розглядає драматургію як сукупність принципів та прийомів, які використовуються для створення драматичного твору. У танці драматургія проявляється у створенні сюжету, характерів, конфліктів та емоцій через рухи, пластику і музику.*

Ключові слова: *драматургія, танцювальне мистецтво, виразність, сюжет, педагогіка.*

Dance has always been an art of expression, a means of conveying emotions and ideas through body movement. Throughout centuries, dance has evolved and changed, but dramaturgy has consistently remained one of its key components. The issue of implementing dramaturgy principles in contemporary dance production holds significant pedagogical importance. This article explores the influence of dramaturgy on the art of dance and the role of educators in teaching this aspect of dance.

First and foremost, it is essential to define dramaturgy independently of dance. In various books and articles, the concept of "dramaturgy" is defined differently. However, in most cases, it is regarded as a set of principles and techniques used in the creation of dramatic works.

According to Patrice Pavis's theater dictionary, dramaturgy is the "art of writing plays." This concept encompasses both the creative process of playwriting and its aesthetic and social evaluation.

Dramaturgy as a creative process involves the development of the plot, characters, conflict, language, and other elements of a play. It is a complex and multifaceted process that demands creative talent, knowledge of theatrical arts, and an understanding of human nature.

In the book "Dramaturgy in Contemporary Choreography," Viktor Hrynevych defines dramaturgy as the "art of creating actions that evoke an emotional reaction from the audience." He views dramaturgy as a set of principles and techniques used to create a dramatic work.

Analyzing these definitions, one can conclude that dramaturgy is a complex and multifaceted concept, including both theoretical aspects and practical techniques.

Dramaturgy and dance are two different forms of art, but they interact and complement each other. Dramaturgy creates plots, characters, conflicts, and emotions, while dance allows the expression of these aspects through movement, plasticity, and music. The interaction between these two arts opens limitless possibilities for creating emotionally rich performances.

Building dramaturgy in choreography requires a deep understanding of the principles and elements of dramatic structure. Dramaturgy in dance is the art of storytelling and expressing emotions through body movements, and it encompasses key aspects such as:

1. **Plot and Concept:** The construction of dramaturgy in dance always begins with creating a plot or concept for the performance. It can be a story, idea, or message that dancers and choreographers will convey through body movements. The concept defines the theme, mood, and intended effect of the performance.

2. **Role Allocation:** Each dancer is assigned a role in the performance, and these roles must align with the plot and concept of the show. Roles are determined by the choreographer based on the skills and expressiveness of each performer.

3. **Music:** The choice of music is crucial for building dramaturgy in dance. Music creates rhythm, mood, and tempo for the performance. It should align with the plot and enhance the emotional impact.

4. **Movements and Plasticity:** The body movements of dancers are key elements of dramaturgy. They must vividly convey the plot, emotions, and messages. The choreographer determines which movements correspond to each part of the performance and how they come together in a unified composition.

5. **Tempo and Temperament:** The tempo and temperament of movements can vary throughout the performance, creating dynamics and tension. Fast movements can express emotional excitement, while slow movements can underscore calmness and contemplation.

6. **Composition:** Dramaturgy construction also involves creating composition on the stage. The arrangement of dancers, their movements, and positions define the structure of the performance. Composition can create symbolic images or highlight crucial moments in the plot.

7. **Emotional Expression:** Dramaturgy in dance also demands expressiveness and deep emotional interpretation from dancers. They must be able to convey the feelings and states of characters through their movements and facial expressions.

Building dramaturgy in choreography requires a choreographer's creativity and meticulous planning. It's essential to understand how each of these elements interacts with each other and how they collectively create a striking and emotionally rich performance.

For dancers to embody dramaturgy principles in their performances, appropriate pedagogical training is necessary. Western literature provides a significant amount of material that contributes to understanding dramaturgy and its impact on dance. For instance, the book "Dramaturgy and Dance: A Practical Guide"

by Susanna Linberg explores methods for developing scripts for dance productions and working on characters and conflicts in the context of dance. Additionally, the work "Dance Dramaturgy" by Alexandra Jones plays a crucial role in helping understand how to create a dramaturgically rich dance production.

Studying dramaturgy in dance from a pedagogical perspective can involve various methods and approaches aimed at developing expressiveness, storytelling, and choreographic skills in dancers. Here are some methods used for teaching dramaturgy in dance from a pedagogical standpoint:

1. **Analysis of Music and Text:** Dancers study the plot and mood of the music and text used in the performance. They analyze musical rhythms, changes in tempo, instrumental and vocal accents. This analysis helps understand how to express different aspects of the plot through dance.

2. **Role-Playing and Improvisation:** Dancers can participate in role-playing and improvisation activities, where they have the opportunity to feel and express various emotions, states, and characters they need to portray in the performance.

3. **Acting Skills:** Working on acting skills helps dancers learn ways to express facial expressions, mimics, and gestures that enhance emotional expression in dance.

4. **Study of Dramaturgical Techniques:** Educators teach dancers various dramaturgical techniques, such as the use of conflicts, character development, building climax, and resolution in the plot.

5. **Collaboration with Choreographers:** Collaborating with choreographers is a crucial component of learning dramaturgy. Choreographers help dancers understand and express the plot through movements and stage composition.

6. **Study of Stage Literacy:** Dancers learn to work on stage, understanding the nuances of lighting, set design, and interaction with the audience to enhance stage effectiveness and communicate the plot.

7. These methods of teaching dramaturgy in dance contribute to the development of choreographic skills and an understanding of the importance of plot and emotional expression in a performance. They help dancers create impressive and expressive shows that communicate with the audience through movements and emotions.

Conclusion. Therefore, studying dramaturgy in dance from a pedagogical perspective is a necessary stage in the development of contemporary art, allowing dancers and choreographers to create striking performances that transport audiences into a world of emotions and feelings through the language of movements and stage art.

References

1. Pavis, P. (1989). *Dictionary of the Theatre*. Kyiv: Veselka.
2. Hrynevych, V. V. (2006). *Dramaturgy in Contemporary Choreography*. Kyiv: ArtEk.
3. Kursyvenko, I. S. (2012). *Dramaturgy of Dance Performance*. Kyiv: ArtEk.
4. Sydorenko, O. V. (2023). *Dramaturgy in Contemporary Dance*. Kyiv: ArtEk.
5. Lindberg, S. (2017). *Dramaturgy and Dance: A Practical Guide*. London: Routledge.

6. Jones, A. (2019). *Dance Dramaturgy*. London: Routledge.
7. Tulchinskaya, A. (2018). *Dramaturgy in Dance: Theory and Practice*. Lviv: Lviv Polytechnic.
8. Hannan, M. (2016). *Dance and Dramaturgy: Reflections and Practice*. London: Pinnacle.
9. Silverman, G. (2007). *Dance Dramaturgy: Models and Methods*. Paris: Nouveau Publishing.

Діана Шкретій,
Південноукраїнський національний
педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського
Науковий керівник:
кандидат педагогічних наук, старший викладач,
Степанова Людмила

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВТІЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ОБРАЗУ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ

Ключові слова: хореографічний образ, сучасний танець, втілення хореографічного образу, сценічний образ, сучасна хореографія.

Тема є дуже актуальною в сучасному світі, існуючому в умовах швидких змін і розвитку мистецького та культурного середовища. Сучасний танець визнаний однією з важливих форм мистецтва і відображає дух та відношення сучасного суспільства до культури, суспільних проблем, індивідуальних виразів тощо. Засоби та підходи сучасного танцю постійно змінюються та розвиваються, що вимагає створення та аналізу теоретичних засад для ефективного втілення хореографічних ідей та образів. Сучасний танець дозволяє танцівникам виражати свою індивідуальність та емоції, втілюючи хореографічні образи на сцені.

Що ж таке хореографічний образ? Розглянемо думки науковців стосовно обраної теми. А. Бойко (2015) пише, що «образ в хореографії розуміється як цілісне вираження в танці почуття і думки, людського характеру. Образний танець змістовний, емоційний, наповнений внутрішнім змістом. Створити хореографічний образ - значить змалювати в танці дію або характер».

«Хореографічний образ – цілісне вираження в танці почуття і думки, людського характеру. Створювати хореографічний образ – значить описати в танці дію або характер, втілити на основі правдивого вираження почуття певну ідею» (Кісіль, 2019).

Н. Шутяк та С. Маркевич (2020) мають думку, що сценічний образ у хореографії визначається як поєднання характеру особистості та її сприйняття навколишнього світу, яке впливає на її дії і зумовлене драматургією. У хореографічному мистецтві формується сценічний художній образ, який активує уявні образи у свідомості аудиторії. Цей образ виступає у центрі уваги, впливаючи на сприйняття значення, думок і ідей через хореографічний виконавський мовний засіб. У мові танцю сценічний образ виражає почуття та

ЗМІСТ

Федорець, М., Сян Хаоран	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	3
Тернова, А.	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	7
Bersh, A.	MUSICAL VARIETY AS AN ARTISTIC PHENOMENON OF MODERN MASS CULTURE	10
Будаєва, А., Іригіна, С.	ФЕНОМЕН РИТМУ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СВІТУ ТА ЕСТЕТИЧНА КАТЕГОРІЯ	13
Касьяненко, Л.	ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	17
Lushtei, E.	JAZZ - MODERN DANCE AS A DIRECTION OF MODERN DANCE	19
Лонська, А.	ARTISTIC DEVELOPMENT OF FUTURE SPECIALISTS USING UKRAINIAN CHORAL ART	21
Новосадова, А.	КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ	24
Martyniuk, O.	PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF AUDIO-INTONATION CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF PIANO TRAINING	26
Торшина, К., Линенко, А.	ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	28
Холоденко, Я.	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ФЕНОМЕНУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	31
Liulka, A.	IMPLEMENTATION METHODS OF DRAMATURGY PRINCIPLES IN CONTEMPORARY DANCE PRODUCTION: PEDAGOGICAL ASPECT	35
Шкрєбтій, Д.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВТІЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ОБРАЗУ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ	39
Сакура, О.	ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (НА ПРИКЛАДІ ОПАНУВАННЯ АРІЇ «JE DORS SUR LES ROSES» З МЮЗИКЛУ «MOZART L'OPÉRA ROCK»)	41
Удич, М.	АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ	45
Яцюра, С.	ПОНЯТТЯ МУЗИЧНОГО АФЕКТУ: ЕТИМОЛОГІЯ ТА РОЗУМІННЯ	47
Ян Пенфей	ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ НАВИЧОК ВОКАЛЬНОЇ ОРФОЕПІЇ У ВИКОНАННІ КАМЕРНИХ ТВОРІВ НІМЕЦЬКИХ РОМАНТИКІВ	48